

[Bertel Dahlgaard.]

for folketinget sammen med regeringen at danne sig et sagligt overblik over, hvilke krav der i de kommende år kan ventes stillet til statsfinanserne, alt under hensyn til de forpligtelser, staten har, og til de planer, der arbejdes med, og som medfører nye forpligtelser.

Ved finanslovens første behandling i efteråret tillod jeg mig at stille et spørgsmål til regeringen på dette område, hvis besvarelse er af vidtrækkende betydning for statens fremtidige udgiftsbudget. Jeg bad regeringen give folketinget et nøgternt billede af, hvad det nu gennemførte militærsystem kan regnes at ville koste, dersom det skal opretholdes og fornyes efter de hidtidige planer. Jeg gentog spørgsmålet ved finanslovens tredje behandling for 2 måneder siden. Den højtærede statsminister var så venlig her i tinget at svare, at det var fuldt berettiget, at dette spørgsmål rejstes, og at han fandt det ganske rimeligt, at der fandt en forhandling og klaring sted angående disse spørgsmål. Der er siden gået 2 måneder, og det bliver mere og mere klart indenfor alle partier, at vi ikke fortsat kan tumle rundt i blinde, og at man faktisk endnu ikke har turdet gøre sig klart, hvad den finansielle konsekvens vil blive af det system, man forløbige har bundet sig til. Jeg ser næsten daglig i venstres blade klagesange over, at statens udgifter ikke nedsættes, og at skatterne ikke nedsættes. Alle disse skriverier vildleder befolkningen. De, der skriver disse artikler, må vide, at den politik, man sammen med regeringen foreløbige har bundet sig til, er en uoverstigelig hindring for den nedsættelse af udgiftsbudgettet, man påkalder. Jeg beder den højtærede finansminister under denne forhandling give tinget de oplysninger på længere sigt vedrørende den væsentligste af alle udgiftsbudgettets poster, som for et par måneder siden blev stillet i udsigt.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at spørgsmålet om Danmarks valutastatus i den nærmeste tid vil være over al måde vigtig også af den grund, at det kommende år måske bliver det år, hvor spørgsmålet om sterlings konvertibilitet finder sin afgørelse, og hvor andre lande, hvis valuta er tilstrækkelig hård, vil følge efter med at gøre deres mønt konvertibel. Under disse forhold

kan det vel ikke ventes, at den europæiske betalingsunion vil fortsætte som nu og sikre omsætteligheden af de landes valutaer, som unionen omfatter. Til den tid skulle det nødtigt gå sådan, at Danmark ikke har fornøden styrke til at indtage sin plads indenfor de valutastærke eller relativt valutastærke landes kredse.

De tre partier her i tinget, der så hårdnakket nægter enhver begrænsning af rustningsbyrderne og deres pengepolitiske og valutamæssige virkninger, har efter mit skøn et stort fælles ansvar for udviklingen i den kommende tid. Der balanceres i øjeblikket i vor økonomi på en knivsæg, og jeg mener, at de tre partier på de områder, hvor de fører en fælles politik, i for ringe grad tager denne kendsgerning i betragtning. Derfor appellerer det radikale venstre til dem om, at de enes om de udgiftsbegrænsninger, som den økonomiske virkelighed kræver.

Alfred Jensen: Da vor gruppes politiske ordfører, det ærede medlem hr. Aksel Larsen, ikke kan være tilstede her i dag, skal jeg fremføre nogle bemærkninger i hans fravær. Jeg vil gøre opmærksom på, at når han ikke er tilstede, skyldes det, at han er optaget i forbindelse med digteren Andersen Nexø's død og bisættelse.

Det er vel rimeligt, at jeg som andre ordførere gør nogle bemærkninger om arbejdsforholdene under etkammersystemet. Jeg kan give tilslutning til de tanker, der er kommet til udtryk, at etkammersystemet har i det store og hele virket som forudset. Dermed være dog ikke sagt, at det har indfriet de forventninger, som de brede lag af befolkningen har stillet til systemet. Den stærke bevægelse, der gennem mere end en menneskealder har været for at få landstinget afskaffet, skyldes jo, at man havde indtrykket af, at det — hvad det også var i mange år — var landstinget, der var bremsen på en folkelig politiks gennemførelse, og det er ret naturligt, at man har næret forventninger om, at når landstinget faldt, ville en ny politik blive følgen. Jeg tror, man har lov til at fastslå, også efter de taler, der har været holdt her i dag, at der ikke er kommet nogen ny, gennemgribende politik.

Jeg har forstået det sådan, at de erfarin-